

SỮA NESTLÉ HIỆU CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

MUỘN NHƯỜNG LẠI

Vi chúng tôi bán nhiều công việc nên muốn nhường lại xưởng ghé Thonot đủ các vật dụng để lần hành. Vậy ngài nào muốn mua lại, xin mời đến nhà thương lượng. Ở xa xin viết thư về.

Maison CŨ-HẢI
Près Etablissement Marin Frères QUINHƠN

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

Kỷ số thứ 45, số tại Tổng cuộc ở Saigon ngày 29 tháng Juin 1931. Cách thức số 2.

MỘT NGÀN ĐỒNG

Xổ trả tiền lời cách thức số 3 101 ngày 29 Juin 1931. Hội đã bán được... 531 vé số 517 được ra hưởng lợi. Về này là vé phần của ông Bùi vào Nhan ở Bentre, nên chỉ hưởng được phần nửa mà thôi là \$ 137,75 Phần nửa kia kể theo trong số thứ tư, thì thuộc về số 158.

Vé số 158 này của ông Bùi vẫn Lạc, giáo sư ở lại Bairei - Bentre, được hưởng phần nửa, là \$ 137,75. Kỳ số sẽ lần tới đây thì định ngày 28 Juillet 1931.

Comptoirs Commerciaux d'Annam
Commission - Représentation
TRUNG-KỲ THƯƠNG-CỤC
107, Rue Paul - Bert - HUE
LÊ THANH-CÁNH chủ nhân

Maison HOP-THINE

SOIERIE & MERCERIE
32 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bặc-kỳ như: lụa áo, lụa quần áo, lụa trang trọng và hoa Thảm, băng lụa, các màu trơn và hoa lụa thắm, các màu, trắng bề khổ 3m7, 3m40, 3m70, 3m75, 3m80.

Lượt đến các hàng, vải màn, ché bát, Bàn chải và bàn chải rất hạ, vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kẻ trên Các Qui Khách ở xa xin viết thư về lấy mẫu và giá hàng, bản hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như đồ da, valise, yên ngựa, cặp sách, giày giép, ví da, đồ đồng, đồ thau, như mỗi gói vụn vụn... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các khách chiêu có bản hiệu rất hoan nghênh. Gửi hàng đi các nơi theo cách lãnh hóa giao ngân (Contre-Remboursement).

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ, các khách mua thử sẽ biết.

Nay cần bạch
Mme NGUYỄN-THỊ-SÁU
HỢP-THINE
Soierie & Mercerie 32 Rue des Cantonnais HANOI

Dịp may hiếm có trong nghề ảnh

Các nhà làm ảnh chuyên nghề muốn làm ảnh có lãi cũng chẳng khó gì. Cứ biến theo mua hàng của Hiệu HƯƠNG - KỶ Photo 84 Hàng Trống Hanoi thì có nhiều quyền-lợi lắm: KINH, GIAY, THUOC ANH rất mới, HOA - HONG lại nhiều.

Thật là một dịp may hiếm có.

HƯƠNG-KỶ cần bạch

Lời ham chuộng thi-văn

LỘC TRIỀU TỰ - ĐỨC CƯỜNG CÔNG VIỆC TRIỀU CHÁNH VÀ NGOẠI GIAO

Đời Tống sùng chuộng lý học mà nhà luận giả truy nguyên sự suy nhược đời Tống, qui ngục cho tội chuộng lý học, lấy có rằng vì chuộng lý học xuống nên nghj lậu nhiều mà thành công ít, thanh dung thịnh mà vô bị suy. Đời Tống sùng chuộng lý học, kết cục cũng như đời Tấn chuộng thanh đàm, đời Lương sùng Phật v. v.

Lý học nào có phải một vật làm cho yếu nòi mất nước đâu, song vì sùng chuộng thái quá, mà không chăm đến thực sự. Dương lúc cuối nhà Tống ngoài thi giặc Kim và giặc Nguyên, xam bờ cõi, sự thế nguy cấp đã tới đến bên chửn, gia dĩ bề trong triều chính thì bình suy của kiệt, lại những quan tham. Dương lúc trong nước gặp cảnh ngoại ưu nộ, hoạn như thế, đang lẽ người có học thức tài trí cùng nhau lo cách vãn hồi đại cuộc để đặt cái nền nước nhà lên chỗ an vững mới p ải, thế mà lại bỏ việc nước ra ngoài, đùa nhào nhào, nước suy mặc nước, cứ đem những sách cũ lưu truyền lâu nay ra mà biện di chiết lại từng câu từng chữ, ai cũng đem số kiến của mình mà bàn chuyện đời xưa; vô luận là đúng ý thành hiện ngày xưa cũng không, đầu cho có Jung đi nữa thì cận bá của mấy trăm đời trước, có cái gì là bổ ích cho thời cuộc không? Ấy lý học đời Tống mà bị người sau cái trích, chính vì lẽ ấy.

Ở nước ta có một sự cũng giống như cái án lý học đời Tống, là câu chuyện thi văn về triều Tự-Đức. Triều Nguyên từ đời Minh-mạng về trước, nhân công cuộc mở mang bờ cõi miền nam để chống lại họ Trịnh, kể đến cuộc loạn Tây-sơn, phải cạnh tranh với tự tôn được, vì thế mà có tinh thần thương và nhiều ít. Xem những truyền mý ông khai quốc công thần cho đến sau cuộc Trung hưng, phần nhiều là taykinh văn võ, có đủ sức mà kiến thiết một cái cơ cuộc nước nhà. Đến triều Lê-Nghị-Trị trở xuống thì tinh thần thương võ ấ dĩ bị tàn song lưu vẫn kia cuồn ngh, mà như là triều vua Tự-đức thì công cuộc nước nhà chỉ tóm trong câu chuyện thi văn: vua làm thầy, các quan làm trò, bao nhiêu công việc triều chánh đều gồm trong một cái sản khóa ngâm thi. Làm thi cũng không phải là việc xấu, phỏng như đượ g lúc triều đình nhàn hạ, nước trị dân an, mưa thuận gió hòa, ngoài em trong em thì vua tôi đem việc thi văn ra mà trên xuống dưới hòa, đức chữ rèn câu, đề trau dồi cái cuộc thái bình, chưa có gì là đáng trách. Song ta thử xét triều Tự Đức là thời đại thế nào?

Nói về miền nam thì ba tỉnh Gia Định mất trước, kể đến sáu tỉnh

cũng vào tay người Pháp; miền bắc thì giặc Tàu kế tiếp, không năm nào hờ, mà wấy tình Bắc hà cũng kế tiếp thất thủ. Đó là nói về việc bờ cõi, đến như trong triều thì việc biến cố cũng xảy ra luôn luôn (như chuyện loạn Trương Hồng Tập v v), mùa mĩ dân than, của hao binh yếu, cơ cuộc nguy cấp là giường nào, thế mà vua tôi lúc bấy giờ chỉ chăm chăm một việc làm thi Văn kể một vài chuyện trong cuộc quan thân giao tế lúc bấy giờ cũng đủ thấy phong khí thời đại ấy ra thế nào:

Ông Trương - dăng - Quê là thủ tướng đương triều, nói về tài cán thì cũng làm thường, song làm chức đại thần mà thanh liêm cần thận, trên 40 năm như một ngày, cũng là ít có Trong lúc Hải cương có việc với nước Pháp, ông ta chuyên chú việc thủ và hòa, vua có bài thi rằng:

« Nhà nước đương nhiều việc, toan mưu chính lúc này. Trương Lương đầu đầu thối, Tạ phó vấn cơ hay. » (多事維今日, 謀謀正此期, 事無張子著, 抑彼謝公基). Sau ông ta háy mười tuổi, dâng sớ xin về hưu mấy lần, lấy có bốn cõi nhiều việc, dần làm cái lồi của mình. Lần nào vua cũng có thi lưu lại... Ông có họ bài ngự chế có câu: «Lời dạy thánh hiền ghi nhớ sẵn, đàm đàm đều quý tỏ cùng vua» (平生佩服先王訓, 井道何君取上陳). Ấy việc quan hệ trong nước nhà mà quân tướng bàn bạc với nhau, cũng lấy câu thi làm mối tương tế.

Về triều Tự Đức mà nói đến nhân cách khảng khái, công nghiệp to lớn, và tiết nghĩa danh tiếng thì ai cũng phục ông Nguyễn-trí-Phương. Ông thừa nhỏ đã có chí lớn, không thêm học lối văn khoa cử. Song những câu danh ngôn trong sách như Trương thư, Hiếu kinh, Luận ngữ, Tử truyen, thường ghi chép riêng để làm gương. Về việc dẹp giặc Nam Bắc thì ông ta là có công hơn cả, cả triều ai cũng khâm phục và vua cũng kính trọng, nói tóm ông ta là một tay gồm cả danh tướng danh thần và tiết nghĩa về triều Tự-Đức, khác hẳn với các tôi hay thi kia. Một ngày nọ vua bàn bài thơ Tần-xuân ngự chế cấp cho các đình thần, nhân báo ông Nguyễn trí Phương rằng: « Ta xem thi văn nhà người, cũng có chỗ hay... Ông trả lời rằng: «Tôi thấy người xưa, chỉ nói bỗ LỘN» ngữ cũng đủ làm được công nghiệp khai sáng và tuấn thành, cần gì nhiều văn mới có chữ cừu an trường trị. Tôi nghĩ văn chương không phải là việc cần. (只消半部, 自足守成兩朝之功, 何必萬言, 然後為長治久安之策. 萬想多文亦非所尚)

Câu nói ấy có ý châm cái bệnh vua, song vua trả lời rằng: « Văn học cũng không phải là việc thiếu được! »

Đổi với một vị danh tướng đại thần mà cũng lấy sự làm thi mà khuyến khích cũng thế! (Thật nhẽ

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

HỘI CẤT TIỀN LÀM VỐN - HỘI DẪU TÊN CỜ-PHÂN - CỦA NGƯỜI ĐÀI-PRÁP LẬP RA Đại-cuộc ở tỉnh Thượng-Hải (China) 7, Avenue Edouard VII
Vốn của Hội: 68.000 lượng bạc Trung-Hoa (đã đóng một nửa) và 2 000 000 phật-làng Đai pháp (đã đóng một góc tư).
Tiến về đến ngày 31 décembre 1927, Hội sẽ tích được 28.545.000 đồng bạc Đông Nam dollars cất tại Thượng-Hải.

TỔNG-CUỘC LỚN ở HÔNG-PRÁP: 25 Rue Guyonnet SAIGON - máy số n° 671 PHÓ-CUỘC coi về TRUNG-KỲ và BẮC-KỲ: 19 Rue Dergau Deshermes HANOI - máy số n° 659

HỘI LẬP DƯỚI QUYỀN CHÁNH-PHỦ ĐÔNG-PHÁP KIỆM CỐ
Số bạc sẽ tích của Hội gửi tại Kho-bạc-lớn của Nhà-Nước ở Saigon.

Muốn hà-tiền cho có cái vốn, hoặc để dành cho con gái khi vu-quai, thì nên lấy một Phiếu (BON) của Hội

VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM
GIÁ PHIẾU, NGƯỜI CHỦ PHIẾU ĐƯỢC LÃNH LÀ
Một ngàn đồng

SỐ TÊN NHỮNG NGƯỜI ĐẠI LÝ Ở TRUNG KỲ THUỘC QUYỀN Mr CUENIN Ở TOURANE

TÊN TÍNH	DANH HIỆU CÔNG CHỦ Ở CỦA NHỮNG NGƯỜI ĐẠI-LÝ
Đông - hời	MM. Logoz
Quảng - trj	Thịnh-Lân chủ nhà hotel Lion.
Huê	Hoàng-Tôi Représentant de la Société Foncière du Tonkin et de l'Annam, 115 et 117 Rue Gio-Long.
Faifoo	Nguyễn-tấn-Hà, thương-mại số nhà 105 phố Quảng-dương.
Tam-kỳ	Nguyễn-Quang, tư-chủ.
Quảng-ngải	Trần-dinh-Mân.
Qui-nhơn	Ngô-hương
Sông cầu	Trần-quí Thiệu, chủ tiệm chụp bóng.
Nha-trang	Vương-gia-Ngại Commerçant.

CÔNG CUỘC HƠN 100 NĂM

Các ngài có cần đến thuốc xin mời lại hiệu

VĨNH-HƯNG-TỰ-ÔNG

Vinh, Hatinh, Donghoi, Hué, Tourane, Faifoo
sẽ được như v: Thuốc sống mua tại ongkong bán được giá hạ, Thuốc chế sao làm rất cẩn thận. Hoàn toàn toàn những thứ gia truyền cũ. Có thờ: Cao dân trị nhiều chứng rất hay.

DẦU VIỆT-NAM RI BÀ CHƯNG
Mua đâu cũng là tiền, mua giúp cho chúng tôi lợi có phần hơn.

TỪ NAY HẾT ỚM-ĐAU, XANH-XAO, GÂY-CÒM...

Vì trời Nam đã riêng sản xuất được Tháp Toàn Đại-Bồ-Đương Vệ-Sinh Tiên-Tửu, Nam Phụ Lão Âu uống thì không những gạt bỏ phác, thán, làm can ti, vị, khỉ, huyết, mát ruột, đại tiểu tiện nhuận hoét, ngon miệng, ăn khỏe, chóng đói, ngủ yên, chóng mạnh khỏe, béo tốt, đỡ gia thãm thị mà nếu có rừe đầu, chóng mặt, ngả nước, sốt rét, hạo nhiệt, nóng lòng, táo kết, kiết lý, ợ chua, đau bụng, phoàng tích, đi rừa, đau gan, bại thận, ho, đờm, kiết lý, ợ chua, đau mắt, đau răng, thối tai, ung sào, loét nh, hậu sào, huyết hư-không đều, tích kinh, trẻ con cam sào, đau xương, trướng gió, bí táo đại tiện, ợ chua, thời khí, đau ngực đau phôi, đau gan, đau dạ dày, bại thận, kém trí huệ. Các Ngài ở Trung-Nam-Bắc-Tam-Vy, khi muốn mua Tiên-Tửu, mua thuốc chữa các bệnh trên này đã thế, hay là các bệnh khó khăn, kinh niên, không đầu chữa nổi, không ai biết chữa bệnh, theo lối giao ngân lãnh hóa ha muốn làm Đại lý, xin cứ gửi thư về, quyết là sẽ được vừa ý đẹp lòng ngay Đổng báo nên giới thiệu Đổng đương cho các bệnh nhân biết, để khỏi tiền mất tật mang, đó là một công đức lớn vậy

NGHĨA NƯỚC TÌNH NHÀ

TAM LY TIÊU-THUYẾT
Giang - Hạ DỊCH - THUẬT

Thầy Mạnh-Tử có nói: 正人吾正
« Ta chưa từng nghe 天齊夫子
ràng vầy mình mà chính 下也問曰
được người, huống là 者况枉
chịu điều nhục mà chính 乎枉已
được thiên hạ. 己而
以正

Số 25

— Vay thì để tôi sẽ giới thiệu bạn cho bà ta.
— Cách nào?
— Bà sẽ đến đây. Vì tôi có hứa một bà.
— Vì sao mà bạn hứa với người ấy làm gì?
— Để làm vui lòng họ sợ, và chính hầu tước nhà tôi cũng muốn cho tôi tiếp rất nhiều người Âu Mỹ.

— Rồi bạn là một bực phu nhân rất vàng lối, chửa lụy.
Phel-gân vừa nói vừa lấy tay vuốt ve cái đầu tóc mềm mại, dịu dàng của bà Dực-sĩ-ca:
— Nếu bạn cứ giữ cái lối thái độ như các phu nhân xưa thì tôi nào được cái hạnh phúc rõ đến đâu! *Đề*... Cách sửa tóc như thế này dễ chia hơn...

— Đó là tôi có g... làm cho bạn! Phel-gân bây giờ lại càng bạo gan hơn nữa, cứ chọc phá người thiếu phụ kia... mà người này cũng đề, không ra dáng kháng cự. Nhưng một lúc người thiếu phụ nói:
— Đây giờ đang nghỉ nữa...
Bạn hãy thả tôi ra, để tôi đi đánh đòn cho bạn nghe.
Bà ta liền chạy lại cái cương cầm gần đó rồi mở ra, và lựa một bản đàn:
— Tôi muốn hát cho bạn nghe một bài hát Pháp, mà rất mới, bạn hãy rán nghe tiếng chứ.
Mười ngón tay thông thong chạy trên cung đàn, bà hầu tước Dực-sĩ-ca cất giọng hát, hòa theo với tiếng đàn. Giọng hát thanh tao khi thảng khi trầm, hòa với tiếng đàn lên xuống bày ra một cái vẻ huyền bí lạ thường.

Phu nhân hát như vậy:
Làng quân nói với tôi:
« Đêm hôm nay anh nằm thấy chiêm bao. Anh thấy đầu tóc em nó hoá bạc cái gì của anh, làm

như một cái khăn đen bao từ sau ót ra rồi trước ngực.
« Anh vuốt ve tóc em; tóc em là của anh hát ta dính nhau, chúng tôi đầu tóc, cái miệng này trên miệng nó, cũng như hai cây trúc đào cùng chung một rổ.
Làng quân tôi nói xong thì đặt hai tay trên vai tôi và nhìn tôi một cách rất dịu dàng âu yếm. làm cho tôi phải cúi mặt xuống và rừu mình Phel-gân chăm chỉ nghe tiếng hát.
— Hay lắm, hay lắm! và như là bạn đánh đàn rất thiện nghệ.
Đó là Phel-gân vì phép lịch sự mà khen vớý thôi, chứ cũng như các người Anh khác, Phel-gân thì hùng thà về khoa âm nhạc lắm.
— Thật bạn là một nhà âm nhạc rất giỏi!
— Tôi chỉ là một người học trò tầm thường thôi. Tôi tưởng chắc không làm bạn thích tai được.
— Tôi nghe thích lắm chứ! Nhưng bây giờ tôi muốn bạn hát cho tôi một bài khác. Nhưng lần này xin bạn hát cho một bài Nhật-Bản.

— Đây tôi không có bài hai Nhật nào cả. Vả lại làm thế nào mà hóa vớý cương cầm được?
Thì lấy cây thợ cầm Nhật.
— Ở đây không có thợ cầm.
Người quan võ Anh bây giờ hết cười nữa. Tuy cái ánh người Anh ít hay mơ màng, không tìm thấy những sự mâu nhiệm trong tư tưởng giới. Nhưng mấy thế kỷ với mình cũng đã đào tạo cái tánh tình cho dân Anh. Nên bây giờ Phel-gân đang trước một đấng gì khác thường, cũng có thể trông thấy cái vẻ cao sâu huyền bí...

Bà Dực - sĩ - ca đã nói: « Đây không có thợ cầm ». Thợ cầm là một thứ Nhật cầm rất xưa và người Nhật rất trọng, riêng dành cho các quí phu nhân dùng tiêu khiển. Sinh trưởng trong vòng quí phái, bà Dực-sĩ-ca, buổi nhỏ thế nào cũng có học gẩy cây đàn ấy. Và đương cái tuổi xuân xanh của bà ta, chắc là không có làm đấng gì khác hơn là dùng mấy ngón tay

trong ngực trắng ngà mà gẩy cây đàn ấy. Nhưng cái thời đã đi rồi; làm cho ở nhà một phu nhân của ông hầu tước Nhật mà « không có cây thợ cầm Nhật bản »!
Suy nghĩ một hồi rồi Phel-gân cũng nói:
— Mặt-cao-nương bạn ơi! vớý thì bạn cũng cứ hát đi.
— Vâng, để tôi hát, nhưng bạn có muốn tôi hát một điệu hát cổ nào của rất xưa không? Đó là một điệu thi mà các ông hoàng bà chúa thường gởi cho nhau. Cái bài tôi sắp hát đây là xưa đã được nghìn năm rồi. Tôi đặc thuộc từ khi tôi còn bé. Và tôi có đem dịch ra Anh văn...

(Ký sau sẽ tiếp)

